

СТАНОВИЩЕ

от проф., д.ю.н. Методи Марков Марков за дисертационния труд на Николета Георгиева Лазарова на тема „Срочни трудови договори” за получаване на образователна и научна степен „Доктор” по Трудово право и общественно осигуряване (научно направление 3.6 Право)

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА НАУЧНОТО ЖУРИ,

I. Дисертантът Николета Лазарова е била редовен докторант по Трудово право и общественно осигуряване в Правно-историческия факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски” с научен ръководител проф. д-р Атанас Василев. Отчислена е с право на защита.

Николета Лазарова е завършила специалност „Право” в Правно-историческия факултет на ЮЗУ „Н.Рилски” през 2007г. След дипломирането си е постъпила като редовен докторант в същия факултет. От 2008г. е хоноруван асистент по трудово право и общественно осигуряване в катедрата по Гражданскоправни науки. Водила е семинарни занятия по трудово право и по осигурително право.

II. Представеният за защита дисертационен труд има за цел да изясни понятието за срочни трудови договори като специфична разновидност на трудовите договори по българското право и по-специално тяхното сключване и прекратяване.

Интересът към темата е обусловен от настъпилите през 2001г. изменения в правната уредба на срочните трудови договори, след което тези въпроси не са били предмет на отделно монографично изследване.

Актуалността на темата произтича от натрупването на съдебна практика в изтеклия период, която авторът добросъвестно е изследвал и обобщил, подложил е на критичен анализ, за да стигне до изводи относно необходимостта от усъвършенстване

на законовата уредба. Тези резултати от научното изследване показват неговото безспорно научно и практическо значение.

Дисертационният труд е в обем от 154 страници и съдържа: заглавна страница, съдържание, въведение, изложение, развито в три глави, а те от своя страна - в параграфи; заключение, съдържащо резюме на получените резултати и предложенията de lege ferenda и библиография, с което отговаря на изискванията на чл.27 ППЗРАСРБ. Авторефератът отразява основните научни и научно-приложни приноси. Авторът има четири публикации в специализирани научни списания и доклади на конференции, които са по темата на дисертацията.

В първата глава от дисертацията се разглежда „класическият” срочен трудов договор – този по чл.68, ал.1, т.1 КТ. Анализират се условията за сключване и прекратяване на този договор. Изследват се понятията за временна и краткотрайна работа. Прави се съпоставка с договорите по чл.114 КТ. Обръща се внимание на въпроса за превръщане на безсрочния трудов договор в срочен, както и за трансформацията на срочния договор в безсрочен..

Във втората глава от работата е направена съпоставка с два вида трудови договори, които показват сходства със срочните – трудовия договор за изпитване и за ученичество.

Третата глава от съчинението е посветена на договорите, съдържащи прекратителна клауза – тези по чл.68, ал.1, т.2-5 КТ. Тези договори се квалифицират като условни, а не срочни.

III. Основните научни приноси на представения за защита труд могат да се очертаят по следния начин.

Общият поглед на работата показва недвусмислено, че авторът познава добре материята и има способност да защитава аргументирано застъпваните становища. Езикът и стилът на изложението са ясни и стегнати, надлежно юридически. Полемиката с несподеляни схващания – коректна и по възможност-обективна.

Важна научна новост на труда е допълването (и то много сериозно) на аргументацията на тезата, че уредените под тази рубрика „Срочни трудови договори” в чл. 68 КТ не са, от гледна точка на прекратителните им клаузи, срочни. Авторът с основание убедително обосновава тезата, че само договорите по чл.68, ал.1, т.1 КТ са

срочни в същинския смисъл на това понятие и ги отделя от договорите (наименувани в закона по същия начин – като срочни), сключени под прекратително условия.

Като развитие на основната си теза авторът последователно анализира ограничителните изисквания на закона за сключването на срочен трудов договор (временният, краткосрочният или сезонен характер на работата), модификациите, които тези изисквания налагат в съдържанието на договора и спецификата на основанията и режима на неговото прекратяване.

Специално внимание заслужава оригиналното изложение относно различието в правната характеристика и действието на срока в договорите по чл. 68, ал.1, т.1 КТ от една страна, и в договорите за ученичество и за изпитване (чл.70 и сл.; чл.230 и сл. КТ), от друга страна. Тук специално трябва да се отбележи изводът на докторанта, че прекратителното действие на срока във втората група договори няма същия ефект, както при договора, сключен за определен срок по чл. 68, ал. 1, т. 1 КТ.

Забележително е обогатяването на аргументацията на тезата, че трудовите договори, сключени с клаузите по т.т. 2-5 от чл. 68, ал. 1 КТ не са срочни, а са договори, сключени под прекратително условие. И особено – преодоляването на възражението, че те не са срочни, защото съдването на условието има обратно действие. Убедително е заключението, че в случая обратното действие е недопустимо, тъй като се касае за договор с продължително изпълнение (арг. от чл.88 ЗЗД), което безспорно се приема в трудовоправната и въобще в цивилистичната доктрина.

Към положителната оценка на труда трябва да се отнесат още:

- сравнителноправният подход, представен от проучването на руското, немското и чешкото законодателство доктрина; съпоставянето на нашата уредба с европейското законодателство;

- задълбоченото и критично изследване на нашата съдебна практика, вплътено в немалобройните анализи, коментари и оценка на съдебни решения на ВКС;

- добросъвестното проучване на достъпната доктрина не само у нас, но и в чуждестранни издания и електронни публикации.;

- немалобройните и обосновани предложения *de lege ferenda*.

Най-сетне, към достойнствата на труда трябва да се отнесе и аналитичното разглеждане поотделно на съдържанието и действието на прекратителните клаузи по чл. 68, ал.1, т.2-5 КТ. В известен смисъл това надхвърля тематичните рамки на изследването, но изглежда че то се дължи на обстоятелството, че самият закон

квалифицира тези клаузи като срок. И тъкмо в това е един важен научен принос – в допълването на аргументацията за отграничаването им от същинския срок.

IV. Към представения за защитна труд имам една критична бележка.

С отделни предложения de lege ferenda може да се изрази и несъгласие. Но те имат за основание по-скоро социални, а не юридически съображения и са изцяло въпрос на авторова преценка съобразно с неговата социална нагласа.

V. Заключение.

Представеният за защита дисертационен труд показва по категоричен начин, че дисертантът Николета Лазарова има задълбочени познания в областта на трудовото право и общественото осигуряване. Извършените анализи на разглежданите проблеми и извеждането на съответните изводи показват по убедителен начин способност за самостоятелни научни изследвания. Посочените научни и научно-приложни приноси представляват оригинален принос в науката и по никой начин не бива да се подценяват, въпреки наличието на някои критични бележки към работата.

С оглед на горното предлагам на научното жури да вземе решение за присъждане на Николета Георгиева Лазарова на образователната и научната степен “доктор” по Трудово право и общественото осигуряване (научно направление 3.6 Право)

София. 16.01.2014г.

Председател на научното жури:

(проф. д.ю.н. Методи Марков)